

Σύνοψη των Προτάσεων για τη Διαμορφωτική Μεταρρύθμιση του Εκπαιδευτικού Συστήματος της Κύπρου

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
<p>ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΟΛΟΤΗΤΑ ΤΟΥ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Το υφιστάμενο εκπαιδευτικό σύστημα είναι συντηρητικό και συγκεντρωτικό και χρήζει άμεσης μεταρρύθμισης και εκσυγχρονισμού. • Συγκεντρωτικό γιατί χαρακτηρίζεται από την έλλειψη ελευθερίας των μεσαίων αλλά ενεργών στελεχών της εκπαίδευσης για λήψη οποιασδήποτε πρωτοβουλίας ως αποτέλεσμα της σκληρής και δυσκίνητης γραφειοκρατίας σύμφωνα με την οποία οι βασικές λειτουργίες του συστήματος καθορίζονται από ένα άτομο ή μια μικρή ομάδα ατόμων (για να πάρει άδεια 1-2 ημερών ένας εκπαιδευτικός, ακόμη και για συμμετοχή σε συνέδριο, πρέπει να περάσει από όλα τα στάδια της ιεραρχίας μέχρι να καταλήξει στον Διευθυντή Μέσης ή Δημοτικής). • Γενικά ο εκπαιδευτικό πολιτικό σε 	<ul style="list-style-type: none"> • Προτείνεται μια πολυδιάστατη μεταρρύθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος. Η μεταρρύθμιση αφορά ιδιαίτερα τις σημαντικότερες διαστάσεις του συστήματος: τη διοίκηση, τη δομή και διάρθρωση του σχολικού συστήματος, τους εκπαιδευτικούς (επιμόρφωση, αξιολόγηση, κ.λπ.) και τους μαθητές (στήριξη των μαθητών με ειδικές ανάγκες, των μειονοτήτων, αναμόρφωση των αναλυτικών προγραμμάτων, των μεθόδων διδασκαλίας και αξιολόγησης των μαθητών, κ.λπ.). Είναι σημαντικό να επιτευχθεί η αναγκαία εναρμόνιση ανάμεσα στα δύο στάδια (δημοτικό και γυμνάσιο) της 9-χρονης υποχρεωτικής φοίτησης. • Με βάση το στρατηγικό στόχο της 	<ul style="list-style-type: none"> • Το δημοκρατικό σχολείο είναι το σχολείο χωρίς αποκλεισμούς, το οποίο προσφέρει δημοκρατική παιδεία ισότιμα σε όλους και διαμορφώνει πολίτες με δημοκρατικό πνεύμα. • Η απόκτηση των απαιτούμενων ικανοτήτων-κλειδιών από όσο γίνεται μεγαλύτερο ποσοστό των μελών μίας κοινωνίας είναι εκ των ων ουκ άνευ, εάν η κοινωνία αυτή θα είναι Κοινωνία της Γνώσης, και εάν θα διασφαλίζεται η απασχολησιμότητα (employability) των πολιτών της κοινωνίας επιτυγχάνοντας έτσι μία οικονομία της γνώσης (knowledge economy). Είναι φανερό ότι ένα δυσκίνητο εκπαιδευτικό σύστημα λόγω της γραφειοκρατίας που το χαρακτηρίζει δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες των πολιτών στην Κοινωνία

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<p>θέματα οργάνωσης και διοίκησης του εκπαιδευτικού συστήματος, εποπτείας και αξιολόγησης της ποιότητας της εκπαίδευσης και κατάρτισης αναλυτικών προγραμμάτων διαμορφώνεται και ελέγχεται από τις κεντρικές υπηρεσίες και μηχανισμούς (Υπουργό, Γενικό Διευθυντή, Τμηματάρχες). Η εξουσία και η συμμετοχή των τοπικών φορέων, της σχολικής μονάδας, των εκπαιδευτικών και των άλλων συντελεστών της κοινωνίας είναι περιορισμένη.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μέχρι σήμερα, 9-χρονη υποχρεωτική φοίτηση (6 χρόνια δημοτικό και 3 χρόνια γυμνάσιο). Τα εννέα αυτά χρόνια υποχρεωτικής φοίτησης δεν αντιμετωπίζονται ως ένα ενιαίο σύνολο. • Πρόσφατα λήφθηκε η πολιτική απόφαση για υποχρεωτική προδημοτική φοίτηση ενός έτους (συνεπώς 10-χρονη υποχρεωτική φοίτηση). • Υπάρχει σημαντικό ποσοστό 	<p>Ευρώπης για τη δημιουργία της Κοινωνίας της Γνώσης μέχρι το 2010, και τους επιμέρους στόχους της Ευρώπης ως προς την εκπαίδευση (μείωση του ποσοστού των που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο στο 10%, αύξηση του αριθμού των σπουδαστών στους τομείς των θετικών επιστημών και τεχνολογικών σπουδών και μείωση των ανισοτήτων μεταξύ ανδρών και γυναικών, αύξηση του ποσοστού ατόμων που ολοκληρώνει ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στο 85%, μείωση του αναλφαριθμητισμού, ίσες ευκαιρίες στην ανώτατη εκπαίδευση, η οποία είναι πρωτίστως δημόσιο αγαθό και δημόσια ευθύνη και αύξηση του ποσοστού συμμετοχής των ενηλίκων στη συνεχή εκπαίδευση), η όλη φιλοσοφία και στόχοι του εκπαιδευτικού συστήματος της Κύπρου θα πρέπει να τροποποιηθούν ούτως ώστε το σύστημα να καταστεί πιο <i>δημοκρατικό</i> και</p>	<p>της Γνώσης.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι διδακτικές μέθοδοι, τα αναλυτικά προγράμματα και τα βιβλία-εγχειρίδια που τα συνοδεύουν χρήζουν αναθεώρησης για να καταστεί η διαδικασία της μάθησης πιο ενδιαφέρουσα και αποτελεσματική. Η ετοιμασία αναλυτικών προγραμμάτων και η συγγραφή σχολικών εγχειριδίων δεν μπορεί να είναι αποτέλεσμα μόνο της εμπειρίας ή της μίμησης των μοντέλων άλλων χωρών. Η στασιμότητα στη μορφή και το περιεχόμενο των αναλυτικών προγραμμάτων δεν μπορεί να χαρακτηρίζει ένα εκπαιδευτικό σύστημα στην Κοινωνία της Γνώσης. Η παρατήρηση αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική για τα Μαθηματικά, τις Επιστήμες και την τεχνολογία. • Θα πρέπει να εισαχθούν σημαντικά στοιχεία αποκέντρωσης στο εκπαιδευτικό σύστημα, για παράδειγμα η

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<p>διαρροών στο γυμνάσιο.</p> <ul style="list-style-type: none"> Υπάρχουν ουσιαστικές δυσκολίες κατά τη μετάβαση των παιδιών από το δημοτικό στο γυμνάσιο. Η ένταξη των παιδιών με ειδικές ανάγκες και από εθνικές μειονότητες (πολιτικοί πρόσφυγες, κ.λπ.) εμφανίζει σοβαρές αδυναμίες. Το υφιστάμενο δυαδικό σύστημα στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Λύκεια, Τεχνικές Σχολές) δημιουργεί και διατηρεί ταξικούς διαχωρισμούς. Οι κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για εκμάθηση δύο ξένων γλωσσών εκτός από τη μητρική και για απόκτηση ικανοτήτων στη χρήση νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, δεν ικανοποιούνται επαρκώς. Υπάρχει στασιμότητα ως προς τις διδακτικές μεθόδους τα αναλυτικά 	<p><i>ανθρωποκεντρικό</i> σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης. Με αυτόν τον τρόπο η Κύπρος θα οδηγηθεί πέραν της Κοινωνίας της Γνώσης (beyond the knowledge society).</p> <ul style="list-style-type: none"> Να αναθεωρηθούν τα αναλυτικά προγράμματα καθώς και τα σχολικά εγχειρίδια που αντιστοιχούν σε αυτά. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στα αντίστοιχα προγράμματα και εγχειρίδια των Μαθηματικών, των επιστημών και της τεχνολογίας λόγω των προτεραιοτήτων της Ευρώπης αλλά και των απαιτήσεων της σημερινής κοινωνίας. 	<p>σχολική μονάδα θα πρέπει να αποκτήσει σχετική αυτονομία.</p>

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<p>προγράμματα και τα βιβλία-εγχειρίδια που τα συνοδεύουν παρόλη την εξέλιξη της κοινωνίας και των αναγκών των μαθητών. Ειδικά στη μέση εκπαίδευση, οι μέθοδοι διδασκαλίας είναι παραδοσιακές, υπάρχει μεγάλος διδακτισμός, ακόμη και «αυταρχισμός», και δεν προωθείται η ομαδική εργασία και η συμμετοχή των μαθητών στη διδακτική πράξη.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το σύστημα διορισμού των εκπαιδευτικών χαρακτηρίζεται από στασιμότητα εφόσον εξακολουθεί και βασίζεται στον κατάλογο διοριστέων, ενώ το σύστημα προϋπηρεσιακής κατάρτισης και επιμόρφωσης παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες. • Το φαινόμενο της παραπαιδείας παρουσιάζει όλο και μεγαλύτερη έξαρση. • Οι προσφερόμενες θέσεις σε προγράμματα ανώτατης εκπαίδευσης καλύπτουν μικρό ποσοστό της ζήτησης 		

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<p>και η εξάρτηση της Κύπρου από την Ελλάδα διευρύνεται.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ως προς τους δείκτες της Ευρώπης, οι στατιστικές της Κύπρου είναι οι εξής: (α) ανάμεσα στα άτομα ηλικίας 18 έως 24 ετών, 14% (10.2% των γυναικών και 18.8% των ανδρών) έχουν εγκαταλείψει το σχολείο πρόωρα, (β) μόνο 17.7% των Κυπρίων που επιδιώκουν ανώτατη εκπαίδευση, σπουδάζουν στους τομείς των θετικών επιστημών και των τεχνολογικών σπουδών (30.1% των ανδρών και μόνο 8.7% των γυναικών), (γ) ανάμεσα στα άτομα ηλικίας 22 ετών, 86.9% έχουν ολοκληρώσει ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και συνεπώς ο δεδομένος στόχος ικανοποιείται ήδη, και (δ) 3.7% των ενηλίκων Κυπρίων (3.8% των γυναικών και 3.6% των ανδρών) συμμετέχουν στη συνεχή εκπαίδευση. 		

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
<p>ΠΡΟΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ</p>	<ul style="list-style-type: none"> Μέχρι σήμερα η προδημοτική εκπαίδευση ήταν εθελοντική. Πρόσφατα λήφθηκε η πολιτική απόφαση όπως η παρακολούθηση από την ηλικία των 4 ετών και 8 μηνών γίνει υποχρεωτική. Η παρακολούθηση μπορεί να γίνεται σε δημόσιο ή ιδιωτικό νηπιαγωγείο εγκεκριμένο από το Υπουργείο. 	<ul style="list-style-type: none"> Η Επιτροπή συνηγορεί ως προς την υποχρεωτική παρακολούθηση από την ηλικία των 4 ετών και 8 μηνών, και ταυτόχρονα επισημαίνει ότι η εκπαίδευση αυτή θα πρέπει να είναι ανεξάρτητη και όχι προπαρασκευαστική ως προς τη δημοτική εκπαίδευση και θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μέθοδοι μάθησης που προσφέρονται καλύτερα για παιδιά αυτής της ηλικίας. Θα πρέπει να βελτιωθεί σημαντικά και η αναλογία νηπιαγωγών-μαθητών καθώς και βοηθών-μαθητών στις αίθουσες της προδημοτικής εκπαίδευσης. Επιπρόσθετα, ο απώτερος στόχος θα πρέπει να είναι η ικανοποίηση των αναγκών των παιδιών. 	<ul style="list-style-type: none"> Η παρακολούθηση σε προδημοτικό στάδιο είναι πολύ σημαντική διότι αναπτύσσει την κοινωνικότητα των μικρών παιδιών με όλες τις θετικές συνέπειες ως προς τη μελλοντική τους ανάπτυξη (ομαδική εργασία, κατανόηση και αποδοχή της διαφορετικότητας, ένταξη σε μία πολυπολιτισμική κοινωνία). Ένα δημοκρατικό εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να δίνει τη δυνατότητα στα μικρά παιδιά οποιασδήποτε κοινωνικής τάξης να έχουν πρόσβαση στο σχολείο. Επιπλέον η προδημοτική εκπαίδευση δεν μπορεί να ανταποκριθεί στους στόχους της όταν σε μια νηπιαγωγό αντιστοιχούν 25 ή 30 παιδιά. Για να μπορέσει η

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
		<p>προϋποθέσεων, ούτως ώστε να καταστεί δυνατή η λειτουργία του ολοήμερου, δημόσιου νηπιαγωγείου.</p>	<p>προδημοτική εκπαίδευση να πετύχει τους γνωστικούς, συναισθηματικούς και ψυχοκινητικούς στόχους της, πρέπει σταδιακά να μειωθεί σημαντικά ο αριθμός των μαθητών που αντιστοιχεί σε μια νηπιαγωγό όπως συμβαίνει σε διάφορες χώρες της Ευρώπης και όλου του κόσμου γενικότερα.</p>
<p>ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η ένταξη των παιδιών με ειδικές ανάγκες και γενικά η ένταξη των παιδιών από εθνικές μειονότητες (πολιτικοί πρόσφυγες, κ.λπ.) παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες. • Το ολοήμερο σχολείο λειτουργεί σε εθελοντική βάση. Περίπου το 30% των δημόσιων σχολείων προσφέρουν μεγαλύτερο ωράριο 	<ul style="list-style-type: none"> • Αφού ο απώτερος σκοπός είναι η επίτευξη του δημοκρατικού σχολείου σε κάθε βαθμίδα εκπαίδευσης, θα πρέπει να γίνουν οι απαραίτητες αλλαγές για να μην αποκλείεται κανένα παιδί από το δημοτικό, είτε λόγω ειδικών αναγκών, ή ειδικών περιστάσεων (εθνικές μειονότητες, κ.λπ.). 	<ul style="list-style-type: none"> • Επίτευξη δημοκρατικού δημοτικού σχολείου. • Αλλαγές στα αναλυτικά προγράμματα, μεθόδους διδασκαλίας, και εγχειρίδια, τόσο προς απάλειψη του αναλφαβητισμού, όσο και για απόκτηση ικανοτήτων στις νέες τεχνολογίες και τις ξένες γλώσσες.

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<p>λειτουργίας που συνιστά κάποιας μορφής «ολοήμερο» σχολείο (ορισμένα σχολεία παρέχουν μόνο μία επιπρόσθετη ώρα από το κανονικό ωράριο, άλλα δύο επιπρόσθετες ώρες, και κάποια άλλα λειτουργούν μέχρι τις 4μμ).</p> <ul style="list-style-type: none"> Υπάρχουν ουσιαστικές δυσκολίες ως προς την προσαρμογή των παιδιών από το δημοτικό στο γυμνάσιο. Οι λόγοι είναι διάφοροι. Κάθε αλλαγή είναι δύσκολη ιδίως εάν το παιδί αναγκάζεται να αλλάξει φίλους και περιβάλλον, αλλά κυρίως η δυσκολία έγκειται στον συγκριτικά απρόσωπο χαρακτήρα των γυμνασίων (μεγαλύτερος αριθμός μαθητών, μετάβαση από κυρίως ένα δάσκαλο σε πολλούς καθηγητές). Γενικά η ανόμοια υπονομιολογική 	<ul style="list-style-type: none"> Θα πρέπει να τεθεί σε λειτουργία το ολοήμερο σχολείο σε όλες τις περιοχές που υπάρχει ανάγκη. Σταδιακά θα πρέπει να ικανοποιηθούν οι σχετικές προϋποθέσεις, ούτως ώστε να καταστεί δυνατή η λειτουργία του ολοήμερου δημοτικού σχολείου. Υπάρχει παιδαγωγικός ρόλος του απογεύματος και θα πρέπει να αξιοποιηθεί ο χρόνος του μαθητή. Εκτιμούμε ότι ο θεσμός του πολυδύναμου δάσκαλου ενδείκνυται να συνεχίσει. Χρειάζεται να ενισχυθούν και να επεκταθούν οι κατευθύνσεις ώστε να καλύψουν όλες τις περιοχές περιλαμβανομένων της μουσικής, της τέχνης, της φυσικής αγωγής και των ξένων γλωσσών στις 	<ul style="list-style-type: none"> Ειδική εκπαίδευση/κατάρτιση δασκάλων και καθηγητών για να επιτευχθεί η ομαλή μετάβαση των παιδιών από το δημοτικό στο γυμνάσιο. Σοβαροί παιδαγωγικοί λόγοι συνηγορούν στο ότι ο θεσμός του πολυδύναμου δάσκαλου θα πρέπει να διατηρηθεί. Μέρος των χαρακτηριστικών του καλού εκπαιδευτικού είναι «συναισθηματικής» φύσης και όχι γνωστικής. Επομένως, δεν επιβάλλεται η εισαγωγή ειδικοτήτων στη εκπαίδευση και ειδικά στη δημοτική όπου λόγω της μικρής ηλικίας των μαθητών οι μη γνωστικοί παράγοντες αποκτούν ακόμη μεγαλύτερη σημασία. Οι δάσκαλοι με ειδικεύσεις σε διάφορα γνωστικά

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<p>φοίτηση δεν αντιμετωπίζεται ως ένα ενιαίο μαθησιακό σύνολο.</p>	<p>απογευματινές, εθελοντικές δραστηριότητες, ενδείκνυται η απασχόληση ειδικών, άρτια, όμως, καταρτισμένων στα παιδαγωγικά για τις δεδομένες ηλικίες παιδιών, π.χ. παιδαγωγοί γυμναστές.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τόσο οι δάσκαλοι, όσο και οι καθηγητές θα πρέπει να τύχουν συγκεκριμένης εκπαίδευσης/επιμόρφωσης αναφορικά με την προσαρμογή των παιδιών από το δημοτικό στο γυμνάσιο. • Τα αναλυτικά προγράμματα θα πρέπει να αναθεωρηθούν και θα πρέπει να αναπτυχθούν νέα εγχειρίδια όπου απαιτούνται σημαντικές αλλαγές, με κύριο γνώμονα την ολιστική αντιμετώπιση της 9-χρονης υποχρεωτικής φοίτησης. 	<p>αντικείμενα, με γνώση της τεχνολογίας αλλά και γνώση των ειδικών αναγκών του πολιτισμικού χαρακτήρα της σημερινής εκπαίδευσης είναι η καλύτερη απάντηση στις σημερινές συνθήκες στο ερώτημα της εισαγωγής των ειδικοτήτων στην εκπαίδευση.</p>

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
<p align="center">ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Το 2003 εμφανίστηκε για πρώτη φορά κατάλογος αδιόριστων δασκάλων. • Τα παιδαγωγικά τμήματα των ΑΕΙ της Ελλάδας προσφέρουν σε Κύπριους φοιτητές περίπου 300 θέσεις κατ' έτος, ενώ το Πανεπιστήμιο Κύπρου προσφέρει γύρω στις 200 θέσεις (προδημοτική και δημοτική εκπαίδευση). Παράλληλα υπάρχουν αξιολογημένα-πιστοποιημένα προγράμματα για νηπιαγωγούς και δασκάλους σε ιδιωτικές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Συνεπώς η υφιστάμενη προσφορά θέσεων υπερβαίνει κατά πολύ τις υφιστάμενες ανάγκες σε νέους δασκάλους. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ουσιαστική αναθεώρηση του συστήματος διορισμού. Το νέο σύστημα θα πρέπει να συνδυάζει ακαδημαϊκά προσόντα και χρόνο αναμονής ως προς την κατάταξη υποψηφίων. Για κάποιο χρονικό διάστημα να διατηρηθεί ο κατάλογος διοριστέων για να είναι ομαλή η μετάβαση από το υφιστάμενο στο νέο σύστημα διορισμού. Στο νέο σύστημα τα κύρια κριτήρια κατάταξης θα αφορούν ακαδημαϊκά προσόντα, σε σχέση με παιδαγωγικούς τίτλους σπουδών που θα αφορούν άμεσα την Κυπριακή πραγματικότητα. Παράλληλα θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και ο χρόνος αναμονής προς αποφυγή της μόνιμης απόκλισης ατόμων που θα ικανοποιούν τις προϋποθέσεις για 	<ul style="list-style-type: none"> • Ενόψει της προβλεπόμενης διόγκωσης του καταλόγου αδιόριστων δασκάλων, θα πρέπει να αναθεωρηθεί το σύστημα διορισμού ούτως ώστε να διορίζονται οι αξιότεροι και συνεπώς να εξυπηρετούνται τα καλώς νοούμενα συμφέροντα της κοινωνίας της Κύπρου.

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
		<p>διεκδίκηση θέσεως.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επιπρόσθετα, ενόψει της δημιουργίας καταλόγου αδιόριστων δασκάλων, η Πολιτεία θα πρέπει να εξετάσει κατά πόσον θα περιοριστεί δραστικά ο αριθμός των θέσεων που προσφέρονται από τα παιδαγωγικά τμήματα των ΑΕΙ της Ελλάδας σε Κύπριους φοιτητές. 	
<p>ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΓΥΜΝΑΣΙΟ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η μετάβαση των παιδιών από το δημοτικό στο γυμνάσιο δεν είναι ομαλή, διότι δεν υπάρχει ολιστική προσέγγιση ως προς τα αναλυτικά προγράμματα, τις διδακτικές μεθόδους, κ.λπ.. • Τα βιβλία του γυμνασίου διαφέρουν κατά πολύ στη μορφή και την αναγνωσιμότητα από τα βιβλία του δημοτικού. 	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναπτυχθούν αναλυτικά προγράμματα για τις δύο τελευταίες τάξεις του δημοτικού και τις δύο πρώτες τάξεις του γυμνασίου και να ξαναγραφούν τα διδακτικά εγχειρίδια από επιτροπές που θα περιλαμβάνουν παιδαγωγούς και εκπαιδευτικούς και των δύο βαθμίδων. Βασικός στόχος είναι να εξομαλυνθούν οι διαφορές, να 	<ul style="list-style-type: none"> • Η μετάβαση των παιδιών από το δημοτικό στο γυμνάσιο δεν θα πρέπει να αποτελεί μία οδυνηρή εμπειρία. • Η μη βαθμολόγηση των γραπτών διαγωνισμάτων των μαθητών αλλά και γενικότερα της όλης επίδοσής τους στο πρώτο τρίμηνο θα έχει ως αποτέλεσμα η αξιολόγηση να είναι καθαρά διαμορφωτική. Οι καθηγητές

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<ul style="list-style-type: none"> • Το σύστημα αξιολόγησης του γυμνασίου δημιουργεί προβλήματα σε πολλούς μαθητές. Οι μέθοδοι αξιολόγησης των μαθητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης βασίζονται σε παραδοσιακού τύπου εξετάσεις που συχνά δεν είναι ούτε έγκυρες ούτε αξιόπιστες. • Οι μαθητές με ειδικές ανάγκες συναντούν μεγάλες δυσκολίες προσαρμογής από το οικείο και ανθρώπινο περιβάλλον στο απρόσωπο και πιο αυστηρό περιβάλλον του γυμνασίου. Συνεπώς, η ένταξη των παιδιών με ειδικές ανάγκες ή από εθνικές μειονότητες παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες. • Υπάρχει σημαντικό ποσοστό διαρροών από το γυμνάσιο. Λόγω 	<p>υπάρχει συνέχεια και συνέπεια, τόσο στο περιεχόμενο, όσο και στις προσεγγίσεις, με άλλα λόγια να υπάρξει μία συνολική και ολιστική αντιμετώπιση των αναλυτικών προγραμμάτων της 9-χρονης υποχρεωτικής φοίτησης.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να οργανωθούν σεμινάρια σε περιφερειακή βάση και ημερίδες σε τοπική βάση με συμμετοχή εκπαιδευτικών των δύο βαθμίδων για συζήτηση των θεμάτων που παρουσιάζονται αναφορικά με τη μετάβαση των παιδιών από το δημοτικό στο γυμνάσιο. • Ένα απλό διοικητικό μέτρο για τη βελτίωση της μετάβασης από το δημοτικό στο γυμνάσιο θα μπορούσε να είναι η μη βαθμολόγηση των μαθητών στο 	<p>θα ενημερώνουν τους μαθητές και τους γονείς για τις πιθανές αδυναμίες των μαθητών χωρίς να δίνονται βαθμοί για την επίδοση. Έτσι θα μειωθεί το άγχος των μαθητών και θα ετοιμαστούν για προσαρμογή στο δεύτερο τρίμηνο χωρίς το «σοκ» της άμεσης αλλαγής στις εκπαιδευτικές συνθήκες του σχολείου.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι συνέπειες της μη επαρκούς κατάρτισης των εκπαιδευτικών της μέσης εκπαίδευσης σε θέματα αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών είναι σημαντικές και διευρύνουν το χάσμα μεταξύ της δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης. • Θα πρέπει να αποδίδεται σημασία στις προσωπικές ανάγκες του κάθε παιδιού.

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<p>των διαρρών και της μη ικανοποιητικής ένταξης των παιδιών από τις σχετικές κατηγορίες, μπορεί να ειπωθεί ότι υπάρχει κοινωνικός αποκλεισμός για ορισμένες κατηγορίες ατόμων.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τα αναλυτικά προγράμματα, οι διδακτικές μέθοδοι και τα βιβλία δεν είναι αποδοτικά σε ικανοποιητικό βαθμό. • Δεν υπάρχει καθόλου ο θεσμός του ολοήμερου γυμνασίου. 	<p>πρώτο τρίμηνο.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ένα δεύτερο μέτρο πρέπει να αφορά τους μαθητές με ειδικές ανάγκες. Παρόλη τη ψήφιση ενός νόμου για τις περιπτώσεις αυτές, οι μαθητές με ειδικές ανάγκες συναντούν μεγάλες δυσκολίες προσαρμογής. Θα πρέπει να γίνουν ειδικά σεμινάρια στους εκπαιδευτικούς της μέσης εκπαίδευσης για τα ειδικά προβλήματα μάθησης των παιδιών με ειδικές ανάγκες. • Επίσης θα πρέπει να γίνουν ειδικά σεμινάρια για τις μεθόδους αξιολόγησης των μαθητών ώστε να μη βασίζονται σε παραδοσιακές μορφές (τράπεζες ερωτήσεων). • Να τεθεί σε λειτουργία ολοήμερο σχολείο όπου οι περιστάσεις το 	<ul style="list-style-type: none"> • Η απάλειψη των διαφορών ανάμεσα στα υφιστάμενα βιβλία θα βοηθήσει στην ομαλή μετάβαση των παιδιών σε πιο τυπικές προσεγγίσεις. • Η εκμάθηση δύο ξένων γλωσσών και η απόκτηση ικανοτήτων στη χρήση νέων τεχνολογιών θα πρέπει να τύχουν της ανάλογης σημασίας στα αναθεωρημένα αναλυτικά προγράμματα.

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
		<p>δικαιολογούν και οι προϋποθέσεις ικανοποιούνται.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναθεωρηθούν τα αναλυτικά προγράμματα, οι διδακτικές μέθοδοι και τα βιβλία, για να καταστεί η διαδικασία της μάθησης πιο αποτελεσματική και ενδιαφέρουσα και να παρέχεται στέρεα γενική παιδεία. Ως προς τις διδακτικές μεθόδους θα πρέπει να προωθείται η ομαδική και συνεργατική εργασία. • Αφού απώτερος στόχος είναι το δημοκρατικό γυμνάσιο, η καταπολέμηση της σχολικής διαρροής, και η ένταξη των παιδιών από τις διάφορες ειδικές κατηγορίες θα πρέπει να τύχουν προτεραιότητας για να απαλειφθεί ο κοινωνικός αποκλεισμός. Τα θέματα αυτά νοσιάζεται να μελετηθούν 	

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
		<p>ιδιαίτερα για να κατανοηθούν οι αιτίες των διαρροών.</p>	
<p>ΛΥΚΕΙΟ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η φοίτηση στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση δεν είναι υποχρεωτική. • Το δημόσιο σύστημα ανώτατης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι δυαδικό. Ο ένας τύπος σχολείου είναι το Λύκειο και ο άλλος τύπος σχολείου είναι οι Τεχνικές Επαγγελματικές Σχολές. Η μεγάλη πλειοψηφία των μαθητών φοιτά στα Λύκεια. Το πρόγραμμα γενικής παιδείας που προσφέρουν οι δύο τύποι σχολείων διαφέρει σε ποιότητα και ευρύτητα περιεχομένου. Κύριος σκοπός του λυκείου είναι η εισαγωγή στα πανεπιστήμια ενώ κύριος 	<ul style="list-style-type: none"> • Να επεκταθεί σταδιακά η υποχρεωτική εκπαίδευση μέχρι την ηλικία των 18 ετών. • Να καταργηθεί σταδιακά το δυαδικό σύστημα, με τη διαμόρφωση ενός νέου σχολείου – του Ενιαίου Λυκείου με την πραγματική έννοια του όρου. • Το κοινό μέρος των αναλυτικών προγραμμάτων του ενιαίου σχολείου να εφαρμοσθεί σε όλα τα σχολεία ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, για να είναι εφικτή η ταυτόχρονη καθολική υλοποίηση του ενιαίου Εθνικού Απολυτηρίου (βλέπε 	<ul style="list-style-type: none"> • Αποκλεισμοί ή διακρίσεις ταξικής ή άλλης μορφής, δεν συνάδουν με την έννοια του δημοκρατικού σχολείου. Όπως και για τις χαμηλότερες βαθμίδες της εκπαίδευσης, έτσι και στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, το δημόσιο σχολείο θα πρέπει να είναι πραγματικά ενιαίο και να προσφέρει στέρεα γενική παιδεία για όλους. • Η τεχνική επιστημονική παιδεία είναι μεγάλης σημασίας για μία χώρα. Η ουσιαστική αύξηση ατόμων με πανεπιστημιακή μόρφωση στις τεχνολογικές σπουδές (τόσο των ανδρών αλλά και των γυναικών)

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<p>σκοπός των τεχνικών επαγγελματικών σχολών είναι η εκπαίδευση-κατάρτιση των μαθητών για άμεση ένταξη στην αγορά εργασίας. Το σύστημα αυτό διατηρεί και ενισχύει τους ταξικούς/κοινωνικούς διαχωρισμούς και συνεπώς παρουσιάζει κοινωνικά, πολιτικοεκπαιδευτικά και παιδαγωγικά μειονεκτήματα. Επιπρόσθετα, βρίσκεται σε αναντιστοιχία προς τη σύγχρονη αντίληψη για τον εκδημοκρατισμό του σχολικού συστήματος.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ελεύθερη επιλογή μαθημάτων φαινομενικά παρέχει μεγάλη ευελιξία, αλλά στην πραγματικότητα αυτό οδηγεί σε σοβαρότατες πρακτικές δυσκολίες και αδιέξοδα για τους μαθητές με την επιλογή 	<p>παρακάτω).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τα αναλυτικά προγράμματα του ενιαίου σχολείου θα προνοούν στέρεα γενική παιδεία, κοινή για όλους, περιλαμβανομένης της εκμάθησης δύο ξένων γλωσσών σε ικανοποιητικό επίπεδο. Να εισαχθεί επίσης η διδασκαλία της Τουρκικής γλώσσας. • Η απόκτηση ουσιαστικών ικανοτήτων στη χρήση νέων τεχνολογιών θα αποτελεί μέρος της γενικής παιδείας. • Να περιοριστούν οι επιλογές μαθημάτων, σε ένα σχετικά μικρό αριθμό θεματικών ενοτήτων (θεωρητική, θετική, τεχνολογική, κ.λπ.). Δεν είναι ανάγκη να προσφέρονται όλες οι ενότητες επιλογών σε κάθε (ενιαίο) Λύκειο. 	<p>αποτελεί ρητό στόχο της ΕΕ στο πλαίσιο της επίτευξης του στρατηγικού στόχου της Κοινωνίας της Γνώσης. Συνεπώς, η τεχνολογική κατεύθυνση (επιλεγόμενων μαθημάτων) θα πρέπει να αναβαθμιστεί και να ενισχυθεί, και να προσφέρεται σε όσο γίνεται μεγαλύτερο αριθμό Λυκείων. Ταυτόχρονα θα πρέπει να τροχοδρομηθούν συστηματικές και συντονισμένες προσπάθειες, σε διάφορα επίπεδα, για την ενθάρρυνση μεγαλύτερου αριθμού μαθητών (κυρίως μαθητριών) να επιδιώκουν πανεπιστημιακές σπουδές στις θετικές επιστήμες ή τις τεχνολογικές σπουδές (η «εκστρατεία» αυτή θα πρέπει φυσικά να αρχίσει από τις χαμηλότερες βαθμίδες της εκπαίδευσης για να</p>

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<p>συνδυασμών μαθημάτων που δεν τους οδηγεί πουθενά.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το φαινόμενο της παραπαιδείας παρουσιάζει όλο και μεγαλύτερη έξαρση. Αυτό αφορά κυρίως μαθητές του λυκείου, οι οποίοι αναζητούν συμπληρωματική «φροντιστηριακή» βοήθεια στην προσπάθειά τους να διεκδικήσουν επιτυχώς μία θέση στην ανώτατη εκπαίδευση. 	<p>επιλογών σε κάθε (ενιαίο) Λύκειο.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τέλος, θα πρέπει να αναβαθμιστεί και να ενισχυθεί το κύρος του Απολυτηρίου του (ενιαίου) σχολείου ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μέσα από διαδικασίες αξιόπιστες και αδιάβλητες, με συνεχή αξιολόγηση των μαθητών – οι εξετάσεις (πολλαπλές δοκιμασίες για ένα μάθημα, τόσο στη 2^η όσο και στην 3^η Λυκείου), διεξάγονται με αδιάβλητο, αξιόπιστο και αξιοκρατικό τρόπο, σε εθνικό επίπεδο – Συνεπώς <i>Εθνικό Απολυτήριο</i>, μέσω του οποίου θα παρέχεται πρόσβαση στην ανώτατη εκπαίδευση (με το ενδεχόμενο να προσφέρονται κάποια μόρια για να ενισχύεται η θέση κάποιου σε σχέση με την περίοδο αναμονής του) και 	<p>αρθούν προκαταλήψεις και στερεότυπα και να ενισχυθεί το ενδιαφέρον των παιδιών σε αυτούς τους τομείς).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το Απολυτήριο των δημόσιων σχολείων της Κύπρου αναγνωρίζεται ήδη από χώρες του εξωτερικού για εισδοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η αναβάθμισή του σε Εθνικό Απολυτήριο θα οδηγήσει σε αυξημένη εγκυρότητα και αναγνώριση εντός και εκτός Κύπρου. • Παράλληλα, το Εθνικό Απολυτήριο θα παρέχει πρόσβαση, σε διαχρονική βάση, στα ΤΕΙ και ΑΕΙ της Ελλάδας και Κύπρου (βλέπε παρακάτω). Αυτό, αναμένεται να περιορίσει την παραπαιδεία. • Οι απολυτήριοι εξετάσεις μπορεί

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
		στα επαγγέλματα.	<p>να γίνονται κατά το πρότυπο των εισαγωγικών, κατατακτήριων εξετάσεων. Το επιχείρημα ότι μόνο οι εισαγωγικές, κατατακτήριες εξετάσεις μπορεί να είναι αδιάβλητες και αξιοκρατικές δεν γίνεται αποδεκτό.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το Εθνικό Απολυτήριο θα αποτελεί τίτλο με αυξημένη εγκυρότητα, με κοινωνική και επαγγελματική καταξίωση και με διεθνή ισοτιμία. Έτσι σύμφωνα και με το ευρωπαϊκό κεκτημένο θα πρόκειται για τίτλο αναγνωρισμένο και αναγνωρίσιμο.
ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	<ul style="list-style-type: none"> • Επί του παρόντος λειτουργούν δύο τύποι σχολείων, τα λύκεια και οι τεχνικές σχολές. • <i>Εντός των τεχνικών σχολών</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Οι τεχνικές σχολές θα πρέπει σταδιακά να μετεξελιχθούν σε λύκεια, όπου θα προσφέρεται η κατεύθυνση των τεχνολογικών 	<ul style="list-style-type: none"> • Οι λόγοι για την προτεινόμενη ενοποίηση των δύο τύπων σχολείων εξηγούνται πιο πάνω. Επισημαίνεται ότι στόχος θα πρέπει να είναι η

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<p>λειτουργεί σύστημα μαθητείας για τα παιδιά που επιθυμούν να καταρτιστούν και να μπουν στην αγορά εργασίας.</p>	<p>μαθημάτων επιλογής για το Εθνικό Απολυτήριο. Νοείται ότι θα προηγηθεί μία καλά προετοιμασμένη πειραματική εφαρμογή. Τα λύκεια που θα μετεξελιχθούν από τις πρώην τεχνικές σχολές μπορεί να έχουν διπλό ρόλο - τις πρωινές ώρες θα λειτουργούν ως λύκεια και τις απογευματινές ώρες θα προσφέρουν μεταλυκειακή επαγγελματική κατάρτιση.</p> <ul style="list-style-type: none"> Είναι σημαντικό να αυξηθεί το ενδιαφέρον των γυναικών στις θετικές και τεχνολογικές σπουδές. 	<p>παροχή τεχνικής επιστημονικής παιδείας.</p> <ul style="list-style-type: none"> Παρόλο, που ιδεωδώς όλα τα άτομα θα ολοκληρώνουν ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (και θα έχουν την ίδια στέρεα γενική παιδεία), εντούτοις κάποια παιδιά δυνατό να θέλουν να προετοιμασθούν για άμεση ένταξη στην αγορά εργασίας αμέσως μετά τη γυμνασιακή τους μόρφωση. Συνεπώς, θα πρέπει να συνεχίσει να παρέχεται κάποιο σύστημα μαθητείας.
<p>ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ</p>	<ul style="list-style-type: none"> Υπάρχουν κατάλογοι διοριστέων για τις διάφορες ειδικότητες. Σε πολλές περιπτώσεις η αναμενόμενη περίοδος αναμονής ανέρχεται σε κάποιες δεκάδες έτη 	<ul style="list-style-type: none"> Δικαίωμα διεκδίκησης θέσης να έχουν τα άτομα τα οποία, επιπρόσθετα του πτυχίου στην απαιτούμενη ειδικότητα, είτε κατένουν δευτερεύοντα τίτλο 	<ul style="list-style-type: none"> Η κατοχή πανεπιστημιακού τίτλου σε σχετική ειδικότητα είναι αναγκαίο αλλά όχι επαρκές προσόν για διορισμό σε θέση εκπαιδευτικού στη μέση εκπαίδευση. Στην Ευρώπη

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<p>ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις η περίοδος αναμονής φτάνει τα εκατόν χρόνια.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δικαίωμα εγγραφής στους καταλόγους έχει οποιοσδήποτε κατέχει πανεπιστημιακό πτυχίο ή ισοδύναμο προσόν στις σχετικές ειδικότητες. 	<p>σπουδών σε παιδαγωγική κατάρτιση είτε έχουν μεταπτυχιακό Δίπλωμα Παιδαγωγικής Κατάρτισης (και στις δύο περιπτώσεις ο φόρτος εργασίας ισοδυναμεί με ένα ακαδημαϊκό έτος πλήρους φοίτησης).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τα προγράμματα παιδαγωγικής κατάρτισης προσφέρονται από τα δημόσια πανεπιστήμια της Κύπρου ή άλλα αναγνωρισμένα ιδρύματα της Κύπρου ή του εξωτερικού. 	<p>και διεθνώς, η καθιερωμένη πρακτική είναι ότι η απόκτηση μεταπτυχιακού διπλώματος στα παιδαγωγικά αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη διεκδίκηση θέσης εκπαιδευτικού μέσης εκπαίδευσης. Μάλιστα η άδεια εξάσκησης του επαγγέλματος αποκτάται από ασκούμενο εκπαιδευτικό μόνο εάν ολοκληρώσει επιτυχώς την απαιτούμενη περίοδο παρακολούθησης (probationary period) μετά την απόκτηση των τυπικών προσόντων (πανεπιστημιακό πτυχίο στην σχετική ειδικότητα και πανεπιστημιακό δίπλωμα παιδαγωγικής κατάρτισης).</p>

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
<p>ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ήδη έγιναν επιμέρους αναφορές στα αναλυτικά προγράμματα. Τα υφιστάμενα αναλυτικά προγράμματα δεν ικανοποιούν τις απαιτήσεις μίας Κοινωνίας της Γνώσης, πολύ περισσότερο μίας παιδείας όπου ο κάθε πολίτης θα πρέπει να αποκτήσει, σε ικανοποιητικό βαθμό, διάφορες ικανότητες-κλειδιά (competencies) πέραν της Κοινωνίας της Γνώσης (ελεύθερο και δημοκρατικό πνεύμα, κριτική σκέψη, συνεργασία, φαντασία, δημιουργικότητα, σεβασμός στις ανθρώπινες αξίες και δικαιώματα, δικαιοσύνη, αλληλεγγύη, «φιλία», συνειδητοποίηση της πολυπολιτισμικότητας και της ιδιαιτερότητας). 	<ul style="list-style-type: none"> • Σε γενικές γραμμές, χρειάζεται καθολική αναθεώρηση των αναλυτικών προγραμμάτων για να εξυπηρετούν καλύτερα τις ανάγκες μίας Κοινωνίας της Γνώσης και ακόμη πέραν από αυτή (beyond the knowledge society). • Θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στο περιεχόμενο του αναλυτικού προγράμματος που αφορά την «παιδεία του πολίτη» (citizenship education). • Τα αναλυτικά προγράμματα θα πρέπει να αξιολογούνται από ειδικούς, σε τακτά χρονικά διαστήματα. • Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο παραμένει αρμόδιο για την ανάπτυξη προγραμμάτων και τη συγγραφή 	<ul style="list-style-type: none"> • Εκτός από τη γνώση και τις δεξιότητες (skills), για να οδηγηθούμε πέραν από την Κοινωνία της Γνώσης, απαιτούνται «ικανότητες, στάσεις και πεποιθήσεις» (“competencies, dispositions and attitudes”).

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<ul style="list-style-type: none"> • Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο είναι υπεύθυνο για την παραγωγή των σχολικών βιβλίων/εγχειριδίων. 	<p>των σχολικών βιβλίων/εγχειριδίων.</p>	
<p>ΕΘΝΙΚΑ ΕΠΙΠΕΔΑ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει αναθέσει σε ομάδες πανεπιστημιακών και εκπαιδευτικών τον προσδιορισμό των εθνικών επιπέδων. • Τα αναλυτικά προγράμματα διατυπώνουν ρητά και σαφώς τους επιδιωκόμενους μαθησιακούς στόχους (οι στόχοι είναι αναπόσπαστο μέρος των αναλυτικών προγραμμάτων). Συνεπώς, υπάρχουν ήδη εθνικοί μαθησιακοί στόχοι και επομένως τα εθνικά επίπεδα είναι ήδη προσδιορισμένα. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η προτεινόμενη αναθεώρηση των αναλυτικών προγραμμάτων, αυτονόητα θα οδηγήσει και στην αναθεώρηση των υφιστάμενων εθνικών εκπαιδευτικών στόχων. • Η πιστοποίηση κατά πόσον οι δεδομένοι στόχοι έχουν εκπληρωθεί και σε ποιο βαθμό, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου, μέσω της οποίας διαφαίνεται ο βαθμός αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του σχολείου (school effectiveness and school efficiency). 	<ul style="list-style-type: none"> • Από ότι αντιλαμβάνεται η Επιτροπή, κύριος σκοπός της προώθησης των εθνικών επιπέδων, είναι ο προσδιορισμός κάποιων μετρήσιμων κριτηρίων/ standards σε εθνικό επίπεδο, για να «μετράται» η αποδοτικότητα των σχολικών μονάδων και συνεπώς να γίνεται κάποια κατάταξη των σχολείων. Αυτή η ερμηνεία των «εθνικών επιπέδων» είναι ξένη προς την ιδέα του δημοκρατικού σχολείου. Συνάδει περισσότερο με το πνεύμα των επιχειρήσεων, της εμπορικού τύπου αποτελεσματικότητας, του επιχειρησιακού ανταγωνισμού και των νεοφιλελεύθερων

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
		<ul style="list-style-type: none"> • Επιπρόσθετα, θα πρέπει να υιοθετηθούν οι σχετικοί δείκτες ποιότητας της ΕΕ. Επισημαίνεται ότι οι δείκτες αυτοί δεν είναι “standards”, αλλά αποτελούν μηχανισμούς διαχείρισης και διασφάλισης της ποιότητας του σχολικού εκπαιδευτικού έργου. 	<p>ιδεολογημάτων.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ουσία θα πρέπει να είναι οι μαθησιακοί στόχοι (οι οποίοι ήδη υπάρχουν, αλλά θα πρέπει να αναθεωρηθούν και να εκσυγχρονισθούν) και οι δείκτες ποιότητας (οι οποίοι θα πρέπει να διατυπωθούν). Οι εθνικοί μαθησιακοί στόχοι, εκφρασμένοι σε διάφορα επίπεδα (μάθημα, εκπαιδευτική βαθμίδα, ολόκληρο το εκπαιδευτικό σύστημα) αποτελούν σημεία σύγκλισης και αναφοράς ολόκληρου του εκπαιδευτικού συστήματος. Αποτελούν τους συνδεδετικούς κρίκους από τη μία βαθμίδα στην επόμενη.
<p>ΜΕΤΑΛΥΚΕΙΑΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης προσφέρονται από το 	<ul style="list-style-type: none"> • Ίδρυση των ΜΙΕΕΚ, τα οποία θα προσφέρουν προγράμματα σε 	<ul style="list-style-type: none"> • Η ίδρυση είναι συνυφασμένη με την πρόταση για επανίδρυση του

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
<p>ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΜΙΕΕΚ)</p>	<p>Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (εσπερινά γυμνάσια, εσπερινές τεχνικές σχολές, κρατικά ινστιτούτα επιμόρφωσης, απογευματινά και βραδινά τμήματα των τεχνικών σχολών, επιμορφωτικά κέντρα και το σύστημα μαθητείας), το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Κέντρο Παραγωγικότητας, Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο και Κέντρο Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων), και η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.</p>	<p>αποφοίτους του νέου Ενιαίου Λυκείου, σε αποφοίτους του συστήματος μαθητείας, σε εργαζόμενους που θέλουν να αποκτήσουν νέες ή να καλυτερεύσουν υπάρχουσες δεξιότητές τους, και σε ανέργους που θέλουν να αποκτήσουν κάποιο προσόν που απαιτείται για εξεύρεση εργασίας.</p>	<p>Ενιαίου Λυκείου, στο οποίο θα συνυπάρξουν η γενική με την τεχνική παιδεία. Στα ιδρύματα αυτά θα γίνεται η απαιτούμενη εξειδίκευση έτσι που άτομα τα οποία θα επιλέγουν να μπουν στην αγορά, να προετοιμάζονται κατάλληλα, βελτιώνοντας τις γνώσεις και δεξιότητές τους.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η πρόταση θα συμβάλει στην υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Απασχόλησης, πρωταρχικοί στόχοι της οποίας είναι η πλήρης απασχόληση, η ποιότητα και παραγωγικότητα της εργασίας και η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και η καταπολέμηση του αποκλεισμού. • Ικανοποίηση του στόχου της διαβίου μάθησης.

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
<p>ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Οι προσφερόμενες θέσεις σε προγράμματα ανώτατης εκπαίδευσης καλύπτουν μικρό ποσοστό της ζήτησης και η εξάρτηση της Κύπρου από την Ελλάδα διευρύνεται. 	<ul style="list-style-type: none"> • Σταδιακή αύξηση των προσφερόμενων θέσεων στα δημόσια πανεπιστήμια, ούτως ώστε να καλύπτεται η ζήτηση (σε συνολικό αριθμό θέσεων) ως προς τα προγράμματα πρώτου κύκλου. • Ειδική προώθηση των θετικών και τεχνολογικών κλάδων και ουσιαστική αύξηση της συμμετοχής των γυναικών. Η λειτουργία του ΤΕΠΑΚ θα πρέπει να αποτελέσει καταλύτη ως προς την περαιτέρω προώθηση των θετικών και τεχνολογικών κλάδων. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η πρόταση στοχεύει στον περιορισμό της φοιτητικής μετανάστευσης, με όλες τις θετικές συνέπειες, οικονομικές και άλλες, που αυτό συνεπάγεται.
<p>ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΕ ΑΕΙ ΚΑΙ ΤΕΙ ΕΛΛΑΔΑΣ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Μέσω σχετικής διακρατικής συμφωνίας η Ελλάδα προσφέρει σε Κύπριους φοιτητές αριθμό θέσεων στα προπτυχιακά προγράμματα των ΑΕΙ και ΤΕΙ της Ελλάδας, ο οποίος 	<ul style="list-style-type: none"> • Σταδιακή μείωση της φοιτητικής μετανάστευσης με την προσφορά μεγαλύτερου αριθμού θέσεων (και τη διάθεση των ανάλογων πόρων) στα δημόσια πανεπιστήμια της Κύπρου. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η υφιστάμενη στήριξη της Κύπρου από την Ελλάδα, ως προς την ικανοποίηση της ζήτησης για μεταλυκειακή μόρφωση, οδηγεί σε μία ψευδαίσθηση εφησυχασμού από

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<p>ισοδυναμεί με το 7% των θέσεων για Ελλαδίτες φοιτητές. Παρομοίως η Κύπρος προσφέρει σε Ελλαδίτες φοιτητές αριθμό θέσεων στα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου, ο οποίος ισοδυναμεί με το 15% των θέσεων για Κύπριους φοιτητές. Οι συμφωνίες αυτές δυνατόν να μην συνάδουν με το Ευρωπαϊκό κεκτημένο.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συνεπώς, επί του παρόντος, η ικανοποίηση της ζήτησης για μεταλυκειακή μόρφωση εξαρτάται σε καίριο βαθμό από την υφιστάμενη διακρατική συμφωνία Ελλάδας-Κύπρου. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η Κύπρος θα πρέπει αυτόνομα και αυτοδύναμα να χαράζει τη δική της πολιτική ως προς την ανώτατη εκπαίδευση σύμφωνα με τις ανάγκες της κοινωνίας της Κύπρου, χωρίς να στηρίζεται/ εξαρτάται από διακρατικές συμφωνίες, οι οποίες ενδέχεται να αποδειχθούν ευάλωτες υπό το νέο καθεστώς της Κύπρου ως χώρας-μέλους της ΕΕ. • Η πολιτική της Κύπρου ως προς την ανώτατη εκπαίδευση σχετίζεται άμεσα με την οικονομική και τεχνολογική ανάπτυξη της χώρας. 	<p>μέρους της Κύπρου, αναβάλλοντας έτσι τον σε βάθος προβληματισμό ως προς τη χάραξη ουσιαστικής και σφαιρικής εθνικής πολιτικής για την ανώτατη εκπαίδευση στην Κύπρο. Η Κύπρος, ως χώρα-μέλος της ΕΕ, θα πρέπει πλέον να προωθήσει αυτόνομη πολιτική σύμφωνα με τις ανάγκες της κοινωνίας της Κύπρου. Από τη στιγμή που σημαντικός αριθμός θέσεων (πολύ μεγαλύτερος από τον υφιστάμενο αριθμό εγχώριων θέσεων) προσφέρεται από την Ελλάδα, ασχέτως του πόσο σχετικά ή όχι είναι τα συγκεκριμένα προγράμματα σπουδών για την Κύπρο, ή κατά πόσον η αγορά εργασίας της Κύπρου δικαιολογεί την προσφορά όλων αυτών των θέσεων, π.χ. σε προγράμματα δημοτικής εκπαίδευσης υπάρχουν</p>

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
			<p>πάντοτε πολιτική πίεση για τη διάθεση όλων των θέσεων που προσφέρει η Ελλάδα.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η σταδιακή αύξηση των προσφερόμενων θέσεων στα ΑΕΙ της Κύπρου και παράλληλα η σταδιακή μείωση των θέσεων που προσφέρονται για Κύπριους από τα ΑΕΙ της Ελλάδας θα οδηγήσουν στη μείωση της φοιτητικής μετανάστευσης.
<p>ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΙΣΔΟΧΗΣ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΩΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΤΩΝ ΤΕΙ ΚΑΙ ΑΕΙ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Για την εισδοχή απαιτείται Απολυτήριο ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή ισοδύναμο προσόν και επιτυχία σε εθνικές κατατακτήριες εξετάσεις. • Σε διάστημα κάτω του ενός μηνός τα παιδιά παρακάθονται σε διπλές εξετάσεις, τις απολυτήριες και 	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάργηση εισαγωγικών κατατακτήριων εξετάσεων. • Εισαγωγή με βάση το Εθνικό Απολυτήριο (βλέπε πιο πάνω) σε διαχρονική βάση και ενδεχομένως άλλα συμπληρωματικά στοιχεία (φάκελος επιτευγμάτων υποψηφίου – portfolio). 	<ul style="list-style-type: none"> • Η ενοποίηση της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και η αναβάθμιση του Απολυτηρίου σε Εθνικό Απολυτήριο, συνηγορούν σε δραστικές αλλαγές ως προς τον τρόπο εισδοχής στα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών. • Οι επιδόσεις των μαθητών όπως

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<p>τις εισαγωγικές.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η φύση των εισαγωγικών εξετάσεων (κατατακτήριες) σε συνδυασμό με τον υπερβολικά μεγάλο ανταγωνισμό για ορισμένα προγράμματα (μία θέση μπορεί να χαθεί για ένα εκατοστό της μονάδας), αυξάνει το άγχος και οδηγεί στην παραπαιδεία. • Τα αποτελέσματα των εισαγωγικών εξετάσεων, λόγω του ότι είναι κατατακτήριες εξετάσεις, δεν μπορούν να μεταφερθούν στον επόμενο χρόνο. Επομένως, εάν κάποιος δεν πετύχει το στόχο του, θα πρέπει να παρακαθίσει ξανά την επόμενη χρόνια σε όλα τα σχετικά μαθήματα. • Οι εισαγωγικές εξετάσεις είναι καθολικά αποδεκτές ως αδιάβλητες 	<ul style="list-style-type: none"> • Καθιέρωση κύκλων μαθημάτων ώστε να επιτευχθεί ο συντονισμός με ΑΕΙ και ΤΕΙ Ελλάδας, στο βαθμό που χρειάζεται, και άλλων περιορισμών (π.χ. συντελεστές βαρύτητας) με βάση τις ανάγκες των προγραμμάτων σπουδών. Με βάση αυτά τα κριτήρια κατατάσσονται τα άτομα που διεκδικούν θέση στο ίδιο πρόγραμμα σπουδών. • Η περίοδος αναμονής κάποιου θα μπορούσε ενδεχομένως να χρησιμοποιηθεί ως κριτήριο βελτίωσης της θέσης του στον κατάλογο αναμονής. 	<p>καταγράφονται στο Εθνικό Απολυτήριο είναι διαχρονικές και θα αποτελούν τα κύρια στοιχεία του φακέλου επιτευγμάτων (portfolio) των ατόμων που επιθυμούν να συνεχίσουν με πανεπιστημιακή μόρφωση. Με άλλα λόγια θα αποτελούν το εισιτήριο τους για πρόσβαση στην ανώτατη εκπαίδευση. Ο θεσμός του portfolio είναι κάτι που προωθείται από την ΕΕ. Εάν κάποιος δεν πετύχει τη μια χρονιά, θα μπορούσε με τους ίδιους βαθμούς (και οποιαδήποτε άλλα συμπληρωματικά στοιχεία), να διεκδικήσει θέση την επόμενη χρονιά, και ούτω καθ' εξής (η διάρκεια αναμονής του θα μπορούσε να του δώσει μόρια για βελτίωση της θέσης του).</p>

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<p>και αξιοκρατικές. Αντίθετα, στις απολυτήριες εξετάσεις και γενικά τις βαθμολογίες του Απολυτηρίου, παρατηρούνται κάποιες τάσεις βαθμολογικού πληθωρισμού.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Η ενοποίηση των εξετάσεων, και το γεγονός ότι τα αποτελέσματά τους θα μεταφέρονται από χρόνο σε χρόνο, εκτός από την αναγνώριση του Απολυτηρίου για περαιτέρω σπουδές ή απασχόληση, θα οδηγήσει και σε ουσιαστική μείωση της παραπαιδείας, και στον περιορισμό του άγχους των παιδιών και των οικογενειών τους. Όλα αυτά σε συνδυασμό με το κρίσιμο γεγονός της σταδιακής αύξησης των προσφερόμενων θέσεων στα ΑΕΙ της Κύπρου.
<p>ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕΣΩ “LIBERAL ARTS” (ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Στο Πανεπιστήμιο Κύπρου κάθε προπτυχιακός φοιτητής, ως αναπόσπαστο μέρος των απαιτήσεων της φοίτησής του, χρειάζεται να παρακολουθήσει 3-5 μαθήματα ελεύθερης επιλογής εκτός 	<ul style="list-style-type: none"> • Πέραν του ειδικού αντικειμένου που πραγματεύεται ένα προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, η τάση τώρα στην Ευρώπη και διεθνώς, είναι ότι το πρόγραμμα θα πρέπει να περιέχει κάποια στοιχεία 	<ul style="list-style-type: none"> • Πέραν του ειδικού αντικειμένου που εξειδικεύεται κάποιος, θα πρέπει να έχει και ευρύτερη παιδεία για να μπορεί να επικοινωνεί και να κατανοεί τον τρόπο σκέψης ατόμων από πολύ διαφορετικούς

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<p>του ειδικού αντικειμένου του προγράμματός του. Τα μαθήματα αυτά θα πρέπει να προέρχονται από δύο τουλάχιστον διαφορετικές Σχολές. Σκοπός του θεσμού αυτού είναι η διεύρυνση της παιδείας των φοιτητών, όπου για παράδειγμα ένας φοιτητής των ανθρωπιστικών σπουδών παρακολουθεί μαθήματα από τις θετικές επιστήμες και αντίστροφα.</p>	<p>ευρύτερης μόρφωσης (a “Liberal Arts” component). Η εισήγηση είναι όπως εξετασθεί η τάση αυτή και όπως εισαχθούν τα στοιχεία της ευρύτερης αυτής μόρφωσης (ελεύθερων επιστημών) σε κάθε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, είτε αυτό προσφέρεται από δημόσιο ή ιδιωτικό ίδρυμα.</p>	<p>τομείς.</p>
<p>ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΘΕΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Μόνο 17.7% των Κυπρίων που επιδιώκουν ανώτατη εκπαίδευση, σπουδάζουν στους τομείς των θετικών επιστημών και των τεχνολογικών σπουδών (30.1% των ανδρών και μόνο 8.7% των γυναικών). 	<ul style="list-style-type: none"> Πρώθηση ειδικού προγράμματος για τη συστηματική προσέλκυση μεγαλύτερου αριθμού γυναικών σε αυτούς τους τομείς. Η δημιουργία του ΤΕΠΑΚ μπορεί να βοηθήσει πολύ σε αυτήν την κατεύθυνση. 	<ul style="list-style-type: none"> Αποτελεί πολιτική της ΕΕ.

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
<p>ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Το Πανεπιστήμιο Κύπρου, από την έναρξη λειτουργίας του, προσφέρει αριθμό θέσεων στα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών του, σε υπεράριθμη βάση (επί του παρόντος ο αριθμός ανέρχεται στο 15% των κανονικών θέσεων για Κύπριους εισακτέους) για άτομα με ειδικές ανάγκες ή ειδικές περιστάσεις (σοβαρά οικονομικά προβλήματα, μειονότητες, κ.λπ.). 	<ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση ειδικού προγράμματος για τις μειονότητες. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η απάλειψη του κοινωνικού αποκλεισμού και η παροχή ίσων ευκαιριών σε όλους στην ανώτατη εκπαίδευση αποτελεί προτεραιότητα της ΕΕ.
<p>ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΕΝΙΑΙΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΧΩΡΟΣ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Το Πανεπιστήμιο Κύπρου στοχεύει να θέσει σε λειτουργία όλες τις πρόνοιες του ECTS σε όλα τα προγράμματα σπουδών του, από την ακαδημαϊκή χρονιά 2005/06. Επίσης σκοπεύει να αρχίσει τη χορήγηση του Παραρτήματος Λιπλύνιατος από το 2004. Το 	<ul style="list-style-type: none"> • Μέχρι το 2005 θα πρέπει να εφαρμοσθεί το σύστημα ECTS σε όλα τα προσφερόμενα, πανεπιστημιακού επιπέδου προγράμματα, και θα πρέπει να χορηγείται σε κάθε αποφοιτήσαντα από το 2005 και μετά το Παράρτημα Λιπλύνιατος (Diploma Supplement) - 	<ul style="list-style-type: none"> • Η εφαρμογή του ECTS και η χορήγηση του Diploma Supplement αποτελούν δεσμεύσεις της Συνόδου του Βερολίνου.

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<p>Παράρτημα Διπλώματος περιλαμβάνει περιγραφή του εκπαιδευτικού συστήματος της χώρας και σχετικό διάγραμμα.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι τροποποιήσεις της νομοθεσίας που διέπει την προσφορά προγραμμάτων από τις ιδιωτικές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (η περί ΣΕΚΑΠ νομοθεσία), οι οποίες προωθούνται, περιλαμβάνουν ρυθμίσεις για την εφαρμογή του ECTS στα προγράμματα αυτά. 	<p>δωρεάν και σε μία ευρέως διαδεδομένη γλώσσα.</p>	
<p>ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ - ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΙΤΛΩΝ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δεν υπάρχει στην Κύπρο Εθνικός Φορέας Διασφάλισης και Πιστοποίησης Ποιότητας, όπως προνοείται στο ανακοινωθέν της Συνόδου του Βερολίνου. • Τα υφιστάμενα σώματα που 	<ul style="list-style-type: none"> • Να τεθεί σε λειτουργία (από το 2005) Εθνικός Φορέας Διασφάλισης και Πιστοποίησης Ποιότητας που να καλύπτει όλα τα ιδρύματα, με βάση τα πιο κάτω: ο Διασφάλιση ανεξαρτησίας 	<ul style="list-style-type: none"> • Αποτελεί δέσμευση της Συνόδου του Βερολίνου.

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
<p>ΣΠΟΥΔΩΝ</p>	<p>ασχολούνται με θέματα ποιότητας είναι το ΚΥΣΑΤΣ (για την αναγνώριση τίτλων σπουδών) και το ΣΕΚΑΠ (για την αξιολόγηση-πιστοποίηση κλάδων σπουδών των ΙΣΤΕ). Οι νομοθεσίες και των δύο σωμάτων χρήζουν τροποποίησης για να μπορούν να λειτουργούν πιο ευέλικτα (κυρίως το ΚΥΣΑΤΣ) και να μπορούν να ασκούν τον απαιτούμενο έλεγχο σε ιδρυματικό επίπεδο και επίπεδο υπερκρατικών μορφών εκπαίδευσης (transnational education), κυρίως αναφορικά με το ΣΕΚΑΠ. Και τα δύο σώματα είναι σοβαρά υποστελεχωμένα σε διοικητικό προσωπικό.</p>	<p>κρίσεως φορέα (ουσιαστική εξωτερική συμμετοχή)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Εφαρμογή προτύπων ΕΕ ○ Ιδρυματική/ προγραμματική αξιολόγηση ○ Διασφάλιση ποιότητας για δημόσια ιδρύματα, διασφάλιση και πιστοποίηση για ιδιωτικά ιδρύματα ● Εσωτερική διαχείριση ποιότητας σε κάθε ίδρυμα. Θα πρέπει να τεθούν σε λειτουργία σχετικοί μηχανισμοί, μέσω δεικτών ποιότητας. ● Στήριξη ΚΥΣΑΤΣ ○ Για άμεση πληροφόρηση ○ Και έκδοση αποφάσεων ● Στήριξη ΣΕΚΑΠ 	

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
		<ul style="list-style-type: none"> ο Για ιδρυματική αξιολόγηση ΙΣΤΕ ο Για μείωση διάρκειας 2^{ης} επαναξιολόγησης ο Για ουσιαστικό έλεγχο υπερκρατικών συνεργασιών • Μελλοντική ενοποίηση ΣΕΚΑΠ με Εθνικό Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης Ποιότητας, ενόψει της πολιτικής της ΕΕ. 	
<p>ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΡΙΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ (ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Οι κρατικές υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές αφορούν μόνο προγράμματα επιπέδου Μάστερ. • Σε αντίθεση με άλλες χώρες δεν υπάρχει ενθάρρυνση των εκπαιδευτικών για παρακολούθηση μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών. Οι εκπαιδευτικοί που 	<ul style="list-style-type: none"> • Θεσμοθέτηση προγράμματος υποτροφιών για διδακτορικές σπουδές στην Κύπρο ή το εξωτερικό από το ΙΚΥΚ. Οι υποτροφίες θα πρέπει να καλύπτουν δίδακτρα και διαμονή. • Θεσμοθέτηση προγράμματος υποτροφιών για μεταπτυχιακές ή διδακτορικές σπουδές για 	<ul style="list-style-type: none"> • Στρατηγικός στόχος της ΕΕ είναι να αυξηθούν οι δαπάνες για την επιστημονική έρευνα στο 3% του ΑΕΠ μέχρι το 2010 (το 1% θα πρέπει να προέρχεται από κρατικούς πόρους και το 2% από επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα). Επί του παρόντος οι δαπάνες της Κύπρου για την έρευνα εκτιμούνται

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<p>παρακολουθούν μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό έχουν συνήθως εκπαιδευτική άδεια χωρίς αποδοχές και επομένως ολοκληρώνουν τις σπουδές τους με προσωπικές θυσίες (στην Ελλάδα ένας πολύ μεγάλος αριθμός εκπαιδευτικών πραγματοποιούν μεταπτυχιακές σπουδές έχοντας εκπαιδευτική άδεια με αποδοχές).</p> <ul style="list-style-type: none"> Από την άλλη πλευρά ένας μεγάλος αριθμός εκπαιδευτικών πραγματοποιεί μεταπτυχιακές σπουδές μερικής φοίτησης στο Πανεπιστήμιο Κύπρου ή σε άλλα Πανεπιστήμια του εξωτερικού παράλληλα με την άσκηση του εκπαιδευτικού τους έργου και αυτό τους δημιουργεί δυσκολίες και προς τις δυο κατευθύνσεις. 	<p>εκπαιδευτικούς στην Κύπρο ή το εξωτερικό από το ΙΚΥΚ. Οι υποτροφίες θα πρέπει να είναι ανάλογες με τις αποδοχές τους στην εκπαίδευση ώστε να μπορούν απρόσκοπτα να αφιερωθούν στις μεταπτυχιακές τους σπουδές.</p>	<p>μόλις στο 0.33% του ΑΕΠ.</p> <ul style="list-style-type: none"> Για να μπορούν να αξιοποιηθούν στο μέγιστο τα διαθέσιμα κονδύλια (υφιστάμενα και νέα) θα πρέπει να δημιουργηθεί η κατάλληλη υποδομή για τη διεξαγωγή επιστημονικής έρευνας. Για την απαιτούμενη αιφορία, ο «ερευνητής» θα πρέπει να καταστεί επάγγελμα καριέρας και όχι απλά το πρώτο βήμα σε μία ενδεχόμενη πανεπιστημιακή καριέρα. Η ΕΕ στοχεύει στη δημιουργία 700,000 νέων ερευνητών ανά την Ευρώπη μέχρι το 2010. Υπό αυτό το πρίσμα, ο τρίτος κύκλος σπουδών, τα διδακτορικά προγράμματα, αποκτούν ακόμη μεγαλύτερη σημασία, αφού η εκπαίδευση στην διεξαγωγή επιστημονικής έρευνας αποτελεί

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
			<p>αναπόσπαστο μέρος ενός διδακτορικού προγράμματος.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επιπρόσθετα, με τη δημιουργία νέων κρατικών πανεπιστημίων στην Κύπρο και την ενδεχόμενη δημιουργία ιδιωτικών πανεπιστημίων, οι ανάγκες για άτομα με Διδακτορικούς τίτλους σπουδών θα αυξηθούν. • Συνεπώς, ένα πρόγραμμα υποτροφιών για διδακτορικούς φοιτητές, είναι το ελάχιστο που θα πρέπει να γίνει για την προσέλκυση ικανών ατόμων που δεν έχουν την οικονομική άνεση (πολλές φορές λόγω οικογενειακών υποχρεώσεων των ιδίων). • Η αύξηση του αριθμού των εκπαιδευτικών με μεταπτυχιακές σπουδές, ιδιαίτερα σε θέματα

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
			<p>παιδείας συμβάλλει στη βελτίωση της διδασκαλίας και μάθησης και την ενθάρρυνση εισαγωγής νέων ιδεών στην εκπαίδευση.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γενικά, η μόρφωση των ατόμων σε μεταπτυχιακό, κυρίως διδακτορικό, επίπεδο, αποτελεί σημαντική συνιστώσα στην οικονομική, τεχνολογική και πολιτιστική ανάπτυξη μίας κοινωνίας.
<p>ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ο νόμος πλαίσιο για τη λειτουργία ιδιωτικών πανεπιστημίων στην Κύπρο αναμένεται να ψηφιστεί σύντομα. • Αρκετά αξιολογημένα-πιστοποιημένα προγράμματα σπουδών προσφέρονται ήδη από ιδιωτικές σχολές τριτοβάθμιας 	<ul style="list-style-type: none"> • Απαιτούνται ουσιαστικές ασφαλιστικές δικλίδες, τόσο για την απονομή, όσο και τη διατήρηση του πανεπιστημιακού status. • Αυξημένος έλεγχος ως προς τη διασφάλιση ποιότητας και παράλληλα πιστοποίηση ποιότητας (accreditation). 	<ul style="list-style-type: none"> • Η Επιτροπή αντιλαμβάνεται ότι η δημιουργία ιδιωτικών πανεπιστημίων αποτελεί πολιτική δέσμευση. Όμως, επιθυμεί να επισημάνει τη μεγάλη σημασία που αποδίδει στην ενίσχυση της δημόσιας εκπαίδευσης. Εκφράζει σοβαρές αντιρρήσεις στη λειτουργία κερδοσκοπικών,

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<p>εκπαίδευσης (τα περισσότερα είναι πρώτου κύκλου, ή χαμηλότερου επιπέδου, ενώ προσφέρεται και ένας μικρός αριθμός μεταπτυχιακών προγραμμάτων επιπέδου Μάστερ, κυρίως επαγγελματικής κατεύθυνσης).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κύρια γλώσσα διδασκαλίας των ιδρυμάτων αυτών είναι η Αγγλική γλώσσα. 	<ul style="list-style-type: none"> • Κάθε ιδιωτικό πανεπιστήμιο θα πρέπει να έχει δημόσια αποστολή (public mission) και θα πρέπει να δίνει έμφαση στις ελεύθερες επιστήμες (liberal arts), όπως εξηγείται πιο πάνω στο πλαίσιο των προγραμμάτων πρώτου κύκλου, διότι ιστορικά το πανεπιστήμιο δεν είναι επαγγελματική σχολή, αλλά είναι ένας χώρος που καλλιεργείται η έρευνα, η επιστήμη, η γνώση για χάριν της γνώσης και η διαμόρφωση πνευματικά και συναισθηματικά καλλιεργημένων ανθρώπων πολιτών. 	<p>ιδιωτικών πανεπιστημίων. Δεν θα πρέπει να υπάρξει ουδεμία ελαστικότητα στο θέμα αυτό. Οι προϋποθέσεις που θα τεθούν θα πρέπει να είναι ουσιαστικές για να αποτελούν πραγματικές ασφαλιστικές δικλείδες.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στόχος των ιδιωτικών πανεπιστημίων δεν θα πρέπει απλά να είναι η κατάρτιση ατόμων για τα επαγγέλματα, διότι έτσι θα υστερούν ως προς τη δημόσια αποστολή τους. Μέλη της Επιτροπής διατυπώνουν σοβαρότατες επιφυλάξεις για το γεγονός ότι η διδασκαλία σε αυτά τα ιδρύματα είναι στην Αγγλική γλώσσα διότι αυτό δημιουργεί προβλήματα κατά πόσον μπορούν να προσφέρουν στην Κύπρο δημόσια αποστολή.

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
<p>ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΧΑΡΑΞΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Το Συμβούλιο Ανώτατης Εκπαίδευσης έχει συσταθεί πρόσφατα. • Πέραν των εθνικών προγραμμάτων στήριξης έρευνας (πρωτίστως εφαρμοσμένης έρευνας), τα οποία προωθούνται μέσω του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας, δεν υπάρχει σαφώς διατυπωμένη εθνική πολιτική για έρευνα και ανάπτυξη. • Επί του παρόντος η δημόσια επένδυση στην έρευνα ανέρχεται μόλις στο 0.33% του ΑΕΠ. 	<ul style="list-style-type: none"> • Πλήρης λειτουργία του νέου θεσμού του Συμβουλίου Ανώτατης Εκπαίδευσης για τη χάραξη εθνικής πολιτικής για την ανώτατη εκπαίδευση, σε βραχυπρόθεσμη, μεσοπρόθεσμη και ακόμη μακροπρόθεσμη βάση, η οποία να καλύπτει: θεματικές προτεραιότητες, δείκτες ποιότητας και παραγωγικότητας σε εθνικό και ιδρυματικό επίπεδο. • Παράλληλα θα πρέπει να διαμορφωθεί η εθνική πολιτική για έρευνα και ανάπτυξη, στο πλαίσιο της οποίας σημαίνοντα ρόλο θα πρέπει να έχουν τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η χάραξη εθνικής πολιτικής για την ανώτατη εκπαίδευση, στη βάση της αυτονομίας και αυτοδυναμίας των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, και σε σχέση με τους ευρύτερους στόχους της Πολιτείας για οικονομική, τεχνολογική και πολιτιστική ανάπτυξη, αποτελεί προτεραιότητα κάθε ανεπτυγμένης χώρας. • Παράλληλα θα πρέπει να διαμορφωθεί η εθνική πολιτική για έρευνα και ανάπτυξη, διότι οι δύο πολιτικές (ανώτατης εκπαίδευσης και έρευνας) είναι συνυφασμένες. Σε μία εθνική πολιτική για έρευνα θα πρέπει να υπάρχει ισόρροπη στήριξη τόσο της εφαρμοσμένης, όσο και της βασικής έρευνας, παρά το ότι ο σαφής διανομισμός

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
			<p>ανάμεσα στις δύο αυτές μορφές έρευνας δεν είναι κατ' ανάγκη εύκολο εγχείρημα. Η εθνική πολιτική έρευνας θα αποτελεί ένα ενιαίο, σφαιρικό, πλαίσιο για την προώθηση όλων των διαστάσεων της έρευνας και της ανάπτυξης, στο οποίο θα διατυπώνονται σαφώς οι εθνικές προτεραιότητες (βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα), δηλαδή τα εθνικά προγράμματα έρευνας και τυχόν θεματικές προτεραιότητες. Η εθνική πολιτική έρευνας θα πρέπει να εξηγεί τους αναμενόμενους ρόλους/εμπλοκή των διαφόρων τοπικών stakeholders (πανεπιστήμια, ερευνητικά ινστιτούτα, βιομηχανία, επιχειρήσεις, κρατικοί φορείς, νέοι ερευνητές, διδακτορικοί φοιτητές κ.λπ.) όπου</p>

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
			<p>θα πρέπει να αποδίδεται σημαίνοντας ρόλος στα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης. Όλες οι εθνικές δραστηριότητες και επιδιώξεις (για έρευνα και ανάπτυξη) θα πρέπει να εντάσσονται στο ενιαίο πλαίσιο της εθνικής πολιτικής, π.χ. το εθνικό πρόγραμμα υποτροφιών για διδακτορικούς φοιτητές. Παρομοίως, εθνικές επιδιώξεις ακόμη και επενδύσεις αναφορικά με την προσέλκυση του ενδιαφέροντος ξένων ερευνητών/κέντρων έρευνας στην Κύπρο θα πρέπει να εντάσσονται στο θεσμικό πλαίσιο της ευρύτερης πολιτικής και θα πρέπει να συνεπάγονται ουσιαστική εμπλοκή τοπικών stakeholders για μακροπρόθεσμα οφέλη. Αυτονόητα, η επιτυχής υλοποίηση οποιασδήποτε πολιτικής</p>

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
			<p>συνεπάγεται την ύπαρξη κατάλληλης υποδομής για την χρηστή και ορθολογιστική αξιοποίηση των διαθέσιμων κονδυλίων, και συνεπώς η ανάπτυξη της απαιτούμενης υποδομής θα πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της εθνικής πολιτικής έρευνας.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι χώρες μέλη της ΕΕ προτρέπονται να προωθήσουν τη σταδιακή αύξηση των εθνικών κονδυλίων για την έρευνα ούτως ώστε μέχρι το 2010 οι εθνικές δαπάνες να ανέλθουν στο 1% του ΑΕΠ. Παράλληλα, θα πρέπει να τεθούν σε λειτουργία οι αναγκαίοι μηχανισμοί και να ικανοποιηθούν οι αναγκαίες προϋποθέσεις, ούτως ώστε η ιδιωτική επένδυση στην έρευνα να ανέλθει στο 2% του ΔΕΠ

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
			<p>μέχρι το 2010. Για να επιτευχθεί ένας τέτοιος στόχος για την Κύπρο η διαμόρφωση εθνικής πολιτικής για έρευνα και ανάπτυξη είναι εκ των ων ουκ άνευ. Παρομοίως, η διαμόρφωση εθνικής πολιτικής αποτελεί βασική προϋπόθεση, εάν η Κύπρος επιθυμεί να συντονισθεί με άλλες χώρες της ΕΕ, με παρόμοιες ανάγκες/στόχους ως προς την έρευνα, και συνεπώς να είναι σε θέση να διεκδικήσει επιτυχώς την ουσιαστική στήριξη της ΕΕ σε εθνικά προγράμματα έρευνας της Κύπρου.</p>
<p>ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΑΥΞΗΜΕΝΗ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΑΥΞΗΜΕΝΗ ΛΟΓΟΔΟΤΗΣΗ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Για πρώτη φορά (2004) το Πανεπιστήμιο Κύπρου έχει υπογράψει «Κοινωνικό Συμβόλαιο» με την Πολιτεία, το οποίο του παρέχει μεγαλύτερη ευελιξία στη διαχείριση των κρατικών του πόρων 	<ul style="list-style-type: none"> • Αυξημένη αυτονομία στα ανώτατα ιδρύματα, ως προς τη διαχείριση των πόρων που τους διαθέτει η Πολιτεία, αλλά και • Αυξημένη λογοδότηση σε ετήσια 	<ul style="list-style-type: none"> • Οι εισηγήσεις αυτές άπτονται της ποιότητας και της διαφάνειας.

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<p>(οι οποίοι αποφασίζονται αυτόματα μέσω δεικτών, με βάση τον αριθμό φοιτητών πλήρους απασχόλησης).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το Κοινωνικό Συμβόλαιο, στην παρούσα του μορφή, αποτελεί μία αρχή, η οποία θα πρέπει να εκλεπτυνθεί και να επεκταθεί. Συγκεκριμένα: <ul style="list-style-type: none"> ○ Οι δείκτες βάσει των οποίων υπολογίζονται τα διάφορα κεφάλαια του προϋπολογισμού θα πρέπει να εκλεπτυνθούν. ○ Θα πρέπει να αποφασισθούν δείκτες (formulae) ως προς την εσωτερική κατανομή των κονδυλίων. ○ Τέλος θα πρέπει να αποφασισθούν δείκτες ποιότητας και παραγωγικότητας, για την εσωτερική διαχείριση της ποιότητας σε σχέση 	<p>βάση, σε σχέση με τους (εθνικούς) ιδρυματικούς δείκτες ποιότητας (κάθε ίδρυμα θα πρέπει να υποβάλλει ετήσια έκθεση πεπραγμένων στην οποία να παρουσιάζονται, με αυτοκριτική διάθεση, οι δραστηριότητες του έτους και ο βαθμός επίτευξης των επιδιωκόμενων στόχων).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Για να είναι εφικτή η υλοποίηση εθνικής πολιτικής, οι αριθμοί χρηματοδοτούμενων θέσεων φοιτητών στα διάφορα ιδρύματα αποφασίζονται συναινετικά ανάμεσα στο κράτος και τα ιδρύματα, κάτι το οποίο μπορεί να οδηγήσει στην ανακατανομή πόρων. • Οι αριθμοί θέσεων σε αυτοχρηματοδοτούμενα προγράμματα παραμένει ειραϊνή 	

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<p>με τη διασφάλιση αυτής ως προς το προσφερόμενο έργο του Πανεπιστημίου.</p>	<p>των ιδρυμάτων.</p>	
<p>ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΔΗΜΟΤΙΚΟ, ΓΥΜΝΑΣΙΟ, ΛΥΚΕΙΟ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Το υφιστάμενο σύστημα είναι συγκεντρωτικό και οι σχολικές μονάδες δεν έχουν καθόλου αυτονομία. 	<ul style="list-style-type: none"> • Θα πρέπει να επιτευχθεί «σχετική αποκέντρωση», έτσι ώστε να υπάρχει ευρεία συμμετοχή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και να λαμβάνονται υπόψη τοπικές ιδιαιτερότητες (διαφορές μεταξύ αστικών κέντρων και αγροτικών περιοχών, περιοχών συγκέντρωσης μειονοτήτων, κ.λπ..). • Στην επαγγελματική ανάπτυξη και εξέλιξη των εκπαιδευτικών να λαμβάνεται υπόψη η αντιμετώπιση ιδιαίτερων προβλημάτων (π.χ. σχολική αποτυχία, ρατσισμός, ναρκωτικά, κ.λπ..). • Ναι κατανοάσεται να 	<ul style="list-style-type: none"> • Οι προτάσεις συνάδουν με διεθνείς τάσεις σχετικά με την αποσυγκέντρωση εκπαιδευτικών συστημάτων, όπου εκχωρούνται περισσότερες αρμοδιότητες σε τοπικό επίπεδο. Το θέμα της αποκέντρωσης είναι ένα σημαντικό θέμα προβληματισμού και οι διάφορες χώρες έχουν υιοθετήσει διαφορετικά συστήματα αποκέντρωσης ή αποσυγκέντρωσης. • Τα ποικίλα και διαφορετικά προβλήματα ενός σχολείου δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά από ένα

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
		<p>παρακολουθείται και να αξιολογείται η εφαρμογή των εκπαιδευτικών αλλαγών, και να υπάρχει δημόσιος απολογισμός.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θα πρέπει να υπάρχει ουσιαστική σύνδεση της σχολικής μονάδας με την τοπική κοινωνία, μέσω της σύστασης εκπαιδευτικής επιτροπής αποτελούμενης από εκπροσώπους της σχολικής μονάδας (σύλλογος διδασκόντων και εκπρόσωποι μαθητών), του συνδέσμου γονέων και της τοπικής αυτοδιοίκησης. 	<p>συγκεντρωτικό σύστημα. Ανακύπτουν συνεχώς νέες καταστάσεις (πολυπολιτισμική σύνθεση της μαθητικής κοινότητας) και νέα προβλήματα (εγκατάλειψη του σχολείου, σχολική βία και παραβατικότητα), για την αντιμετώπιση των οποίων απαιτείται και η τοπική συμμετοχή.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ανάθεση περισσότερων πρωτοβουλιών στους εκπαιδευτικούς σε θέματα διδασκαλίας, διαμόρφωσης αναλυτικών προγραμμάτων και αξιολόγησης, συνάδει με τη διεθνή τάση προς μία σχετική αυτονομία του εκπαιδευτικού-παιδαγωγού. Αυτή η τάση αναφέρεται και ως η «επαγγελματοποίηση» των εκπαιδευτικών (professionalization

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
			of teachers).
<p>ΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ – ΠΡΟΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Οι εκπαιδευτικοί που διορίζονται στην προδημοτική και τη δημοτική εκπαίδευση είναι πτυχιούχοι α) του Πανεπιστημίου Κύπρου (Τμήμα ΕΠΑ), β) των Ελληνικών Πανεπιστημίων, και γ) οποιοδήποτε αναγνωρισμένου τίτλου. Στην περίπτωση (γ) απαιτείται πιστοποίηση ισοτιμίας και αντιστοιχίας από το ΚΥΣΑΤΣ, πράγμα που κατά κανόνα συνεπάγεται την υποχρέωση παρακολούθησης ενός αριθμού συμπληρωματικών μαθημάτων. • Το πρόγραμμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Τμήματος ΕΠΑ προβλέπει για προετοιμασία του πολυδύναμου δασκάλου, με ταυτόχρονη «ειδίκευση» σε αριθμό 	<ul style="list-style-type: none"> • Να διατηρηθεί ο θεσμός του πολυδύναμου δασκάλου. Θα πρέπει, ωστόσο, να επεκταθούν οι ειδικεύσεις στα προγράμματα σπουδών, ώστε να καλύπτουν και τη μουσική, την τέχνη και τη φυσική αγωγή και την Αγγλική γλώσσα. • Να θεσμοθετηθεί μια διαδικασία συστηματικής αξιολόγησης των προγραμμάτων με ταυτόχρονη αναθεώρησή τους μέσα από ένα κοινωνικό διάλογο στον οποίο θα μετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς. • Επείγει η λήψη συγκεκριμένων πρακτικών μέτρων, με τα οποία θα διασφαλίζεται ένα ελάχιστο επίπεδο επάρκειας των εκπαιδευτικών που θα διορίζονται στη δημοτική και την 	<ul style="list-style-type: none"> • Τα μέλη της Επιτροπής εκτιμούν ότι ο διορισμός πτυχιούχων (άλλων ειδικοτήτων εκτός των παιδαγωγικών) στο δημοτικό σχολείο δεν θα είχε θετικές επιπτώσεις. Αυτό δεν εμποδίζει την εργοδότηση πτυχιούχων στο πλαίσιο του ολόημερου σχολείου, δεδομένου ότι θα έχουν την απαιτούμενη παιδαγωγική κατάρτιση. • Το Τμήμα ΕΠΑ όπως και τα παιδαγωγικά τμήματα πανεπιστημίων της Ελλάδας έχουν ήδη δώσει δείγματα σοβαρής επιστημονικής παραγωγής και κοινωνικής ευαισθησίας. Ωστόσο, το ζήτημα της μόρφωσης των εκπαιδευτικών δεν αποτελεί αποκλειστικότητα κανενός.

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<p>κατευθύνσεων. Παράλληλα δίνει έμφαση στη σχολική εμπειρία.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τα παιδαγωγικά προγράμματα Ελλαδικών πανεπιστημίων έχουν μεγάλη ομοιότητα με τα προγράμματα σπουδών του Τμήματος ΕΠΑ, αλλά υπάρχουν και ουσιαστικές διαφορές, π.χ. ως προς τη σημασία της σχολικής • Λόγω της αυξημένης προσφοράς πτυχιούχων που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια, έχει σχηματιστεί κατάλογος αναμονής και η πρόβλεψη είναι ότι ο κατάλογος αυτός θα διογκώνεται τα αμέσως επόμενα χρόνια. • Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών είναι ευθύνη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου, το οποίο προσπαθεί να 	<p>προδημοτική εκπαίδευση. Δηλαδή, η αναθεώρηση του συστήματος διορισμού των εκπαιδευτικών.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η επιμόρφωση να τεθεί σε πιο συστηματική βάση και να απευθύνεται στο σύνολο των εκπαιδευτικών. • Να ενισχυθούν από την Πολιτεία οι εκπαιδευτικοί που κάνουν μεταπτυχιακές σπουδές. 	<p>Και σε κάθε περίπτωση, μόνο όφελος θα προκύψει από την εφαρμογή ενός συστήματος αξιολόγησης και από ένα διάλογο στον οποίο θα εμπλακούν όλοι οι ενδιαφερόμενοι..</p> <ul style="list-style-type: none"> • Είναι εμφανές ότι η επερχόμενη «φιλελευθεροποίηση» και στον τομέα της αναγνώρισης τίτλων σπουδών, οδηγεί σε υποβάθμιση των προσόντων και δεξιοτήτων των μελλοντικών δασκάλων. Η καλύτερη δυνατή λύση είναι αναθεώρηση του συστήματος διορισμού, όπως ήδη προτείνεται. • Οι συνεχείς εξελίξεις σε όλους τους συναφείς με την εκπαίδευση τομείς καθώς και στη ίδια την κοινωνία καθιστούν αναγκαία την περιοδική επιμόρφωση όλων των εκπαιδευτικών. Τα μεταπτυχιακά

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<p>ανταποκριθεί στο μέτρο του δυνατού.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότεροι εκπαιδευτικοί παρακολουθούν μεταπτυχιακά προγράμματα, είτε στο Πανεπιστήμιο Κύπρου είτε στο εξωτερικό. Και στις δύο περιπτώσεις, η συμβολή της Πολιτείας είναι ελάχιστη. 		<p>προγράμματα με τον ερευνητικό τους προσανατολισμό συνδυάζουν την έρευνα με τη διδασκαλία.</p>
<p>ΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ – ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Οι εκπαιδευτικοί της μέσης εκπαίδευσης διορίζονται από καταλόγους διοριστέων, στους οποίους εγγράφονται οι κάτοχοι αναγνωρισμένου πτυχίου, μετά από επιτυχή παρακολούθηση του προγράμματος προϋπηρεσιακής κατάρτισης το οποίο προσφέρεται με ευθύνη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου. Η διάρκεια του 	<ul style="list-style-type: none"> • Η ευθύνη για την παιδαγωγική κατάρτιση των ατόμων που θα διοριστούν στη μέση εκπαίδευση, με βάση το υφιστάμενο σύστημα διορισμού, να ανατεθεί στο Πανεπιστήμιο Κύπρου ή/και σε άλλα δημόσια πανεπιστήμια, τα οποία θα σχεδιάσουν προγράμματα σπουδών διάρκειας ενός πλήρους ακαδημαϊκού έτους. 	<ul style="list-style-type: none"> • Σύμφωνα και με τις διεθνείς τάσεις, η παιδαγωγική κατάρτιση των εκπαιδευτικών είναι ευθύνη των πανεπιστημίων και έχει τη μορφή μεταπτυχιακού διπλώματος ή δευτερεύοντος προγράμματος σπουδών. Το βασικό επιχείρημα είναι ότι ο σύγχρονος δάσκαλος αναμένεται να είναι ένας στοχαστοκριτικός ερευνητής της πράξης. Και μόνο

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<p>προγράμματος είναι επτά μήνες. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα όσο και οι συνθήκες εφαρμογής του έχουν βασικές αδυναμίες.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών μέσης εκπαίδευσης είναι και πάλι αρμοδιότητα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, το οποίο σχεδιάζει και εφαρμόζει διάφορα προγράμματα, περιορισμένης έκτασης. 	<ul style="list-style-type: none"> • Παράλληλα, να εισαχθεί νέο σύστημα διορισμού, βάσει του οποίου δικαίωμα διεκδίκησης θέσης να έχουν τα άτομα, τα οποία θα έχουν αναγνωρισμένο τίτλο σπουδών στην παιδαγωγική κατάρτιση, είτε ως δευτερεύοντα τίτλο, είτε ως μεταπτυχιακό τίτλο (βλέπε πιο πάνω). • Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών μέσης εκπαίδευσης να παραμείνει αρμοδιότητα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, το οποίο να αναδιοργανωθεί για να είναι σε θέση να προσφέρει συστηματική επιμόρφωση σε όλους τους εκπαιδευτικούς σε τακτά χρονικά διαστήματα (όπως και για τους εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης). 	<p>μέσα στο πλαίσιο ενός πανεπιστημιακού προγράμματος μπορεί να επιτευχθεί ο απαιτούμενος συνδυασμός διδασκαλίας και έρευνας.</p>

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
<p>ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ – ΘΕΣΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών βασίζεται στο παραδοσιακό, αντιπαραγωγικό σύστημα εξωτερικής αξιολόγησης από τους επιθεωρητές. • Ο επιθεωρητής αναλαμβάνει την επιθεώρηση, καθοδήγηση και αξιολόγηση του διδακτικού προσωπικού της ειδικότητάς του. Επίσης μετέχει ενεργά στην οργάνωση και διεξαγωγή εκπαιδευτικών συνεδρίων και επιμορφωτικών μαθημάτων για το διδακτικό προσωπικό. • Λόγω των οργανωτικών, διοικητικών και άλλων καθηκόντων που συνήθως ανατίθενται στον επιθεωρητή, του αφαιρείται ουσιαστικός χρόνος από τα καθήκοντά του εντός του σχολείου με συνέπεια 	<ul style="list-style-type: none"> • Θα πρέπει να διαμορφωθεί ένα νέο σύστημα αξιολόγησης που να εξυπηρετεί τα πραγματικά συμφέροντα της παιδείας. • Το μονοδιάστατο μοντέλο του επιθεωρητισμού θα πρέπει να αντικατασταθεί με ένα πολυδιάστατο μοντέλο αξιολόγησης, το οποίο να περιλαμβάνει τις παρακάτω διαστάσεις: <ul style="list-style-type: none"> ο Το φάκελο επιτευγμάτων (portfolio) του εκπαιδευτικού. ο Εξωτερική αξιολόγηση από ειδικά εκπαιδευμένους αξιολογητές. ο Εσωτερική αξιολόγηση της σχολικής μονάδας που εργάζεται ο υπό αξιολόγηση εκπαιδευτικός. ο Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού από τους μαθητές του σχολείου του. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η υπάρχουσα κατάσταση αξιολόγησης είναι απηρχαιωμένη και αντιπαραγωγική αναπόσπαστο στοιχείο του συγκεντρωτικού-γραφειοκρατικού συστήματος. • Σύμφωνα με έκθεση του ΟΟΣΑ για να λειτουργήσουν οποιεσδήποτε μορφές μεταρρύθμισης πρέπει να δημιουργηθούν στον εκπαιδευτικό χώρο συγκεκριμένα και μακρόχρονα σχέδια <i>αποκέντρωσης, δημοκρατικοποίησης και συμμετοχικής ευθύνης</i>. Οι τρεις αυτές αλληλοσυμπληρούμενες και διαλεκτικά δεμένες θέσεις θεωρείται ότι αποτελούν τα βήματα πάνω στα οποία θα στηριχθεί οποιαδήποτε μορφή εκπαιδευτικής αλλαγής, γιατί, αλλιώς, αντί η αλλαγή να υπηρετεί έναν <i>κοινωνικό βελτιωτικό</i>

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<p>να απονεί ο καθοδηγητικός του ρόλος.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το ευρύτερο σύστημα αξιολόγησης νοσεί γιατί οδηγεί στην πλήρη ισοπέδωση. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού από τους συναδέλφους του. ○ Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού από το Διευθυντή της σχολικής μονάδας. • Η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών να αρχίζει αμέσως μετά τη μονιμοποίησή τους. • Ο αξιολογητής να εμπλακεί στη διδακτική πράξη. • Να επανατοποθετηθούν οι σχέσεις επιθεωρητή / καθηγητή σε νέες δημοκρατικές σχέσεις αξιολογητή-καθηγητή. • Να θεσμοθετηθεί η αξιολόγηση της σχολικής μονάδας (όχι του Διευθυντή όπως περιοδικά γίνεται σήμερα). Η αξιολόγηση μπορεί να είναι εσωτερική (καθηγητικός 	<p><i>μετασχηματισμό</i> θα εξυπηρετεί την αναπαραγωγή σωφρονιστικών και κατασταλτικών θεσμών και τη συντήρηση του συγκεντρωτισμού.</p>

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
		<p>σύλλογος, μαθητής, γονείς) και εξωτερική (κλιμάκιο ΥΠΠ).</p>	
<p>ΠΑΡΑΠΑΙΔΕΙΑ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Το πρόβλημα της παραπαιδείας έχει προσλάβει ανεξέλεγκτες διατάσεις και αποτελεί μία σοβαρή αγκύλωση του εκπαιδευτικού συστήματος της Κύπρου. • Η παραπαιδεία είναι καταπιεστική για το παιδί, στερεί από το παιδί το χρόνο που απαιτείται για να ασχοληθεί ενεργητικά με τα μαθήματα του και το συνηθίζει να αναμένει έτοιμη τροφή. Παράλληλα επιτείνει την ταξική διάκριση, και συντελεί στην υποβάθμιση του δημόσιου σχολείου. • Οι προσπάθειες περιορισμού του προβλήματος που αναλήφθηκαν κατά καιρούς απέβησαν άκαρπες. 	<ul style="list-style-type: none"> • Να αυξηθεί δραστικά ο αριθμός των θέσεων στα δημόσια ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης και να αλλάξει ο τρόπος εισδοχής (βλέπε πιο πάνω). • Να ενταθεί η προσπάθεια ποιοτικής αναβάθμισης της παρεχόμενης από το δημόσιο σχολείο εκπαίδευσης. • Να επεκταθεί το ολοήμερο σχολείο και στη μέση εκπαίδευση, με μια νέα ανασχεδιασμένη μορφή του θεσμού των Κρατικών Ινστιτούτων Επιμόρφωσης (ΚΙΕ). 	<ul style="list-style-type: none"> • Δεδομένου ότι το πρώτο κίνητρο που ωθεί τους μαθητές και τους γονείς να καταφεύγουν στην παραπαιδεία είναι η επιθυμία τους να εξασφαλίσουν μια θέση στα πανεπιστήμια, είναι προφανές ότι η αύξηση των θέσεων και η αλλαγή στον τρόπο εισδοχής θα περιορίσει το κίνητρο. • Η ποιοτική αναβάθμιση του δημόσιου σχολείου θα πείσει ένα ποσοστό γονιών και μαθητών ότι δεν αιτιολογείται η ταλαιπωρία και η δαπάνη που καταβάλλεται για την παραπαιδεία. • Δεδομένου ότι τα πιο πάνω μέτρα θα περιορίσουν αλλά δεν

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
	<ul style="list-style-type: none"> Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη, τα νοικοκυριά δαπανούν σημαντικό ποσοστό του εισοδήματός τους για φροντιστήρια των παιδιών τους, το οποίο σε καθαρούς αριθμούς κυμαινόταν το 1996-1997 από £300 μέχρι £600 ΛΚ ανά μαθητή. 		<p>αναμένεται να εξαλείψουν την παραπαιδεία, αλλά και για άλλους πιο ουσιαστικούς λόγους προτείνεται η επέκταση του ολοήμερου σχολείου και στη μέση εκπαίδευση διότι :</p> <p>(α) θα αναβαθμίσει το ρόλο του σχολείου ως «<i>παιδαγωγούντος σχολείου</i>», που θα λειτουργεί ως χώρος αγωγής και κοινωνικοποίησης του παιδιού, (β) θα προσφέρει ελεγχόμενη συμπληρωματική παιδεία μέσα από ένα ευρύ φάσμα μαθημάτων και δραστηριοτήτων, (γ) θα αξιοποιεί την υποδομή των σχολείων, (δ) θα δημιουργήσει προϋποθέσεις για ίσες ευκαιρίες στη μόρφωση, ενώ τώρα τα παιδιά από τις ασθενέστερες τάξεις υφίστανται οικονομική αφαίμαξη, και (ε) θα περιορίσει τη νεανική παραβατικότητα αφού θα</p>

ΠΛΑΙΣΙΟ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
			προσφέρει ευκαιρίες υγιούς και ωφέλιμης απασχόλησης.